

Південна
фундація педагогіки

**«ПЕДАГОПКА ТА ПСИХОЛОПЯ
СБОГОДНІ: ПОСТУЛАТИ МИНУЛОГО
І СУЧАСНІ ТЕОРІЇ»**

МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ

**20-21 жовтня 2017р.
Одеса**

Громадська організація
«Шведна фундація педагогіки»

ЗБІРНИК НАУКОВИХ РОБІТ
учасників міжнародної
науково-практичної конференції

**«ПЕДАГОГКА ТА ПСИХОЛОПЯ СЬОГОДНІ:
ПОСТУЛАТИ МИНУЛОГО І СУЧАСНІ ТЕОРІЇ»**

20-21 жовтня 2017 р.

**Одеса
2017**

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ЗАГАЛЬНА ПСИХОЛОПІЯ ТА ПСИХОЛОПІЯ ОСОБИСТОСТІ

Кудря А. І., Джаббарова Л. В. ПРОБЛЕМА ІДЕНТИЧНОСТІ В ПСИХОЛОПІІ.....	7
Журавко Т. В. СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОПІЧНИЙ МІКРОКЛІМАТ У СТУДЕНТСЬКІЙ АКАДЕМІЧНІЙ ГРУПІ.....	9
Івачевська О. В. ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ РЕПРОДУКТИВНОЇ МОТИВАЦІЇ МОЛОДИХ ЖІНОК.....	11
Ікол К. В. ОСОБЛИВОСТІ РОЗГЛЯДУ ФЕНОМЕНУ ПСИХОЛОПІЧНОГО БЛАГОПОЛУЧІЯ В ТЕОРІЯХ ЗАРУБІЖНИХ ТА ВІТЧИЗНЯНИХ АВТОРШ ...	14
Карнаух Я. І. ПСИХОЛОПІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ КОПІНГ - РЕСУРСІВ У ПРАВООХОРОНЦТВ.....	18
Кузнецова М. М. ОСОБЕННОСТИ ВЗАИМОСВЯЗИ ПЕРФЕКЦИОНИЗМА И ОПТИМИЗМА У УСПЕВАЮЩИХ И СЛАБОУСПЕВАЮЩИХ СТУДЕНТОВ.....	20
Onufrieva L. A. DEFINITE INTEGRAL CHARACTERISTICS OF A PROFESSIONAL'S PERSONALITY AS A PSYCHOLOGICAL BASIS FOR SUCCESSFUL ACTIVITIES.....	23
Плохута Н. В. ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ПРОБЛЕМИ ВІДЧУЖЕННЯ В СФЕРІ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАЦІ.....	27
Сергієн О. В., Пріснякова Л. М., Соловійова Д. В. ЕМОЦІЙНИЙ СТАН ПАЩЕНТІВ-ВІДВІДУВАЧІВ АМБУЛАТОРНО-ПОЛІКЛІНІЧНИХ УСТАНОВ ЯК ІНДИКАТОР ПСИХОСОМАТИЧНИХ РОЗЛАДІВ.....	30
Сиротовський Д. М. ОСОБЛИВОСТІ СПРИЙНЯТТЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ СПІВРОБІТНИКАМИ РІЗНИХ ВІКОВИХ КАТЕГОРІЙ.....	33
Скачкова В. О. ФОРМУВАННЯ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ В КОНТЕКСТІ ПРОЕКТУ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ.....	35
Шаповал Т. Ю. ОСОБЛИВОСТІ ІДЕНТИЧНОСТІ КОРИСТУВАЧІВ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ....	38

Шербіш А. О. ВИКОРИСТАННЯ ШНОВАЩИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА.....	79
--	----

СЕКЦІЯ 5. ІСТОРІЯ ПСИХОЛОГІЇ

Сулський В. В. ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ТА ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПСИХОЛОПЧНОЇ СЛУЖБИ У КРИМШАЛЬНО-ВИКОНАВЧІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ.....	83
---	----

СЕКЦІЯ 6. ЗАГАЛЬНА ПЕДАГОГІКА

Ворошук О. Д. СУТНІСТЬ ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ ПІДЛІТКУ УПРАЦЯХВ.О. СУХОМЛИНСЬКОГО.....	86
--	----

Гуцан Л. А. ВИХОВАННЯ В МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЦІННІСНОГО СТАВЛЕННЯ ДО ПРАЦІ.....	89
--	----

Загребельний О. В. ВПЛИВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОРІЄНТАЦІЇ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ.....	94
--	----

Зузяк Т. П. ЕСТЕТИЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ВШНИЦЬКОГО ВЧИТЕЛЬСЬКОГО ІНСТИТУТУ (ПОЧАТОК ХХ СТ.).....	97
---	----

Іконнікова М. В. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ПРОЕКЦІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФІЛОЛОГІВ.....	100
--	-----

Какова О. Л., Коваленко Г. Г. НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ МАЙБУТНІХ МЕДИКІВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	103
--	-----

Кононенко К. А. СОЦІАЛЬНА ЖИЗНЬ В РАМКАХ VUCA-МИРА.....	106
--	-----

Ненько Ю. П. ЗМІСТОВИЙ АНАЛІЗ ПОНЯТТЯ «ГОТОВНІСТЬ» У СИСТЕМІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ОФІЦЕРА СЛУЖБИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ.....	108
--	-----

Пагута Т. І., Колесник М. В. ОСОБЛИВОСТІ ПОДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО ЛОПКО-МАТЕМАТИЧНОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	111
---	-----

Паршукова М. В. ЗВ'ЯЗОК ФІЗИЧНОЇ ТА РОЗУМОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	114
--	-----

СЕКЦІЯ 7. ФІЛОСОФІЯ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ.

О ЧАСІ ПЕДАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА МЕТОДИК

Журавська Л. М. КОУЧІНГ ТА САМОКОУЧІНГ ЯК СКЛАДОВІ ЗДОРОВОЇ ІЗБЕРІГАЮЧОЇ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ.....	118
---	-----

СЕКЦІЯ 5. ІСТОРІЯ ПСИХОЛОПІЇ

Суліцький В. В.
кандидат психологічних наук, доцент,
старший викладач кафедри соціальної педагогіки
та соціальної роботи
Інститут психології
Київського університету імені Бориса Грінченка
м. Київ, Україна

ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ТА ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПСИХОЛОПІЧНОЇ СЛУЖБИ У КРИМІШАЛЬНО-ВИКОНАВЧІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ

Історія розвитку практичної психології в кримінально-виконавчій службі (далі - КВС) України починається з середини 90-х років ХХ століття. За цей період часу вона пройшла такі етапи розвитку:

Перший (1991 - 2000 роки) - період становлення, що характеризується організаційно-адміністративними заходами щодо функціонування психологічної служби в кримінально-виконавчих закладах України (І, Штанько, О. Северов, Г. Радов, С. Дел'ятний, М. Легенький, В. Базарний, Ю. Олішник, І. Красношюк, І. Андрушко, О. Безарчук, О. Янчук та ін.); накопиченням первинного практичного досвіду роботи психологами виправних колоній (далі - ВК) і слідчих ізоляторів (далі - СІЗО) щодо роботи з засудженими та персоналом (С. Скоков, С. Гарьковець, Ю. Малолетко, О. Мартиненко, Л. Шевченко, В. Суліцький та ін.); початком наукового забезпечення психологічної діяльності в установах виконання покарань (В. Барко, О. Беца, В. Іванов, М. Костицький, Ю. Майдигов, С. Максименко, Н. Максимова, В. Медведєв, Л. Мороз, О. Морозов, О. Каберник, Д. Школенко, Г. Радов, В. Синьов, О. Татенко, Ю. Трофімов, С. Фаренюк, С. Яковенко та ін.).

Другий період (2001-2010 роки) - «рух на Місії», характеризується великою кількістю експериментів, які проводилися у місяцях позбавлення волі грантовими проектами, що реалізувалися у ВК і СІЗО; змінами у нормативно-правовій базі щодо діяльності психологічних служб у закладах КВС, тобто, це був час спроб і помилок, розвитку та падіння, гапмунвання практичної психології в установах виконання покарань і слідчих ізоляторах.

Третій період розвитку психологічної служби - період реформування (2011 - наш час). ВЖН характеризується входженням КВС України до складу Міністерства юстиції України, що відповідає міжнародній практиці більшості країн світу; створенням і функціонуванням вищих навчальних закладів, які готують спеціалістів для роботи у кримінально-виконавчих закладах держави, у тому числі, практичних психологів; введенням в штати виправних колоній і слідчих ізолято-

ріє посади практичного психолога по роботі з особовим складом; створенням вперше в Україні регіонального професійного відділення пенітенціарних психологів в межах Асоціації психологів Донбасу України (В. Бурак, А. Гардеева, О. Кузь, В. Лефтеров, Ю. Приходько, В. Суліцький), яке на даний час нараховує більше аїмдесяти членів; виходом низки науково-практичної літератури, яка допомагає психологам ВК і СІЗО у практичній діяльності (І. Богатирьов, Н. Максимова, Т. Кушнірова, Л. Мороз, Ю. Олішник, В. Суліцький, С. Яковенко, О. Янчук та ш.); більш широкою відкритістю КВС України для діяльної суспільних і громадських організацій та засобів масової інформації [1].

Треба зазначити, що психологічна служба в кримінально-виконавчих закладах була першим прототипом такого підрозділу в структурі державного органу виконавчої влади. Шістдесяті, психологічні служби були утворені в структурах Міністерства освіти і науки України, Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства з надзвичайних ситуацій України тощо.

Кожний період для психологічної служби у місцях позбавлення волі знаменувався певними успіхами та недоліками, проблемами та науковими досягненнями [2]. Тільки одне залишається незаперечним - за двадцять шість років діяльності працівники психологічних служб виправних (виховних) колоній і сілських ізоляторів зробили вагомий внесок у процеси гуманізації КВС, впровадження новітніх технологій у практику виконання покарань, наповнили новим змістом форми та методи роботи щодо виправлення та ресоціалізації засуджених.

Але, діяльність психологів в установах виконання покарань як носила «дозволяючу форму», так і залишилася на тому же рівні. Жодного державного законодавчого акту, який би регламентував правовий статус і роль психологічної служби в КВС, прийнято не було, а у новій реформі — службі зовсім не знайшлося місця в цій структурі.

На наш погляд, при обранню шляху гуманізації системи виконання та відбукання покарань, треба зміцнювати та поширювати в роботу установ КВС психологічних та соціально-педагогічних форм і методів роботи з засудженими, акцентувати увагу на їх виправлення, ресоціалізацію та соціалізацію. Це досягається через позитивний вплив на свідомість засуджених змісту заходів виховного та соціального характеру, залучення компонентів соціальної особистості під час психологічної роботи з даною категорією осіб, та спільними зусиллями приведення їх до усвідомленого широкого каяття.

На даному етапі розвитку психологічної служби КВС це можна зробити, вирішивши такі питання:

1. Створення та відкриття окремого науково-дослідного інституту з проблем пенітенціарної теорії та практики України, у тому числі, лабораторій з психологічного забезпечення та супроводження процесів виконання та відбукання покарання в кримінально-виконавчих закладах.

2. Створення незалежної суспільної організації (наукового об'єднання) кримінально-виконавчих психологів України.

3. Розробка та впровадження у практичну діяльність науково-методичних матеріалів щодо психологічного забезпечення та супроводження діяльності оперативних підрозділів та відділів нагляду та безпеки установ виконання покарань.

4. Розробка науково-обґрунтованих методичних матеріалів щодо забезпечення діяльності практичних психологів по роботі з особовим складом ВК і СІЗО.

5. Впровадження у практичну діяльність психологів, які працюють у місцях позбавлення волі, НОВІТНІХ психодіагностичних методик та психокорекційних програм, які впливали би на формування соціальної якості як одного з головних компонентів в структурі особистості, що проводить до широкого усвідомленого каяття засуджених.

6. Введення або збільшення годин у навчальному процесі підготовки психологів для роботи з засудженими таких навчальних дисциплін, як «Психологія кримінально-ї поведінки», «Аудіовізуальна діагностика в роботі з засудженими»; «Психологічна експертиза», «Психологія каяття», «Психологія соціальної», «Аномальна психологія», «Психологія залежностей», «Психологічна робота у місцях позбавлення волі з хворими на туберкульоз та ВШ-інфекціями» тощо [3].

7. Закріплення на законодавчому рівні юридичного статусу психологічної служби КВС України та діяльності психологів з внесенням відповідних доповнень та зміш у Кримінально-виконавчий кодекс та інші нормативно-правові документи держави [4].

8. Приведення у відповідність НОВОЇ державної кримінально-виконавчої доктрини «гуманізму» закони та нормативно-правові акти, що регламентують порядок виконання та відбування покарань засудженими.

9. Розроблення Положення та створення в установах виконання покарань Психологічного бюро для роботи з засудженими та працівниками.

ЛІТЕРАТУРА

1. Суліський В.В. Реформування психологічної служби виправних колоній: ОСНОВНІ ІДЕЇ ТА ПРОПОЗИЦІЇ: Сборник научных трудов Первой международной научно-практической конференции [«Актуальные проблемы социальной работы»], (Горловка, 24 мая 2012 года). / Под ред. В.В. Сулицкого - Горловка: ГРИ ВУЗ ОМУРОЧ «Украина», 2012. - С. 5-32.

2. Суліський В.В. Психологічне забезпечення діяльності Державної пенітенціарної служби України: історія розвитку в період незалежності: сборник материалов Международной научно-практической конференции [«Качество жизни: потенциал и перспективы психологической науки и практики»], (Донецк, 30 ноября 2013 года) / Под ред. кафедры психологии Дон.НУ. / В.В. Суліський. - Донецк: ООО «Східний видавничий дім», 2013. - С. 476-482.

3. Суліський В.В. Перспективи підготовки та професійної діяльності психологів Державної пенітенціарної служби України: Збірник наукових праць [«Україна сьогодні: актуальні проблеми розбудови держави»]. / Голов, ред. М.А. Алфьоров. / В.В. Суліський. - Горлівка: МАУП, 2014. - Вип. 4. - С. 34-43.

4. Суліський В.В. Юридичні аспекти діяльності психологічної служби в місцях позбавлення волі [Електронний ресурс]. / Суліський В.В. - Режим доступу: http://www.legalactivity.com.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1646%3A031017-07&catid=195%3A5-102017&Itemid=241&lang=ru.